

S A D R Ž A J

Uvodne reči pisca	5
Uvod	7
I poglavlje	
UDRUŽENI RAD U TOKOVIMA IZVOZNOG MARKETINGA	11
1. KONCEPCIJA MEĐUNARODNOG MARKETINGA	11
1.1. Izvozni marketing	14
1.2. Međunarodni kooperativni marketing	18
1.3. Transnacionalni marketing	19
2. MOTIVI OUR ZA IZVOZ I IZVOZNI MARKETING	20
2.1. Nacionalnoprivredni impulsi izvoza	21
2.2. Motivi OUR za izvoz	22
2.3. Istraživanje motiva OUR za izvoz	25
2.4. Motivi OUR za izvozni marketing	29
3. IZVOZNI POTENCIJAL OUR	31
4. DELOVANJE OUR U STRANOJ SREDINI	37
4.1. Neekonomska sredina	38
4.2. Ekonomska sredina	41
4.3. Tržišna (marketing) sredina strane zemlje	43
5. PROGRAMSKE KONCEPCIJE IZVOZNOG MARKETINGA OUR	50
5.1. Dilema između strategije segmentacije i strategije agregacije	50
5.2. Strateške alternative u izvoznom marketingu	51
5.3. Pojavni oblici međunarodne segmentacije tržišta	53
5.3.1. Globalno segmentiranje tržišne sredine (makrosegmentacija)	56
5.3.2. Segmentacija pojedinog stranog tržišta (mikrosegmentacija)	57
5.3.3. Višet tržišna segmentacija (multipla tržišna segmentacija)	58
5.4. Uslovi racionalnog segmentiranja tržišta	59

II poglavlje

SELEKCIONIRANJE STRANIH TRŽIŠTA	— — — — —	63
1. SMISAO IZABIRANJA STRANIH TRŽIŠTA	— — — — —	63
2. SELEKCIONIRANJE TRŽIŠTA I CILJEVI ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA	— — — — —	65
3. MODELJ SELEKCIONIRANJA TRŽIŠTA	— — — — —	66
4. PROCES SELEKCIONIRANJA TRŽIŠTA	— — — — —	67
5. MODEL SELEKCIONIRANJA TRŽIŠTA ZA IZVOZ	— — — — —	71
5.1. Prethodno ocenjivanje — prethodna selekcija	— — — — —	72
5.2. Indikativno ocenjivanje — međuselekcija	— — — — —	72
5.3. Detaljno ocenjivanje — konačna selekcija	— — — — —	76
6. SEGMENTACIONI PRISTUP SELEKCIONIRANJU STRANIH TRŽIŠTA	—	77
6.1. Faze makrosegmentiranja	— — — — —	78
6.2. Merila makrosegmentiranja	— — — — —	82
6.3. Formiranje makrosegmenta	— — — — —	86
6.4. Selekcioniranje makrosegmenta	— — — — —	91

III poglavlje

UTVRĐIVANJE TRŽIŠNIH ŠANSI U INOSTRANSTVU	— — — — —	94
1. SELEKCIONIRANJE TRŽIŠTA ZA ISTRAŽIVANJE	— — — — —	95
1.1. Metodi selekcioniranja tržišta za istraživanje	— — — — —	95
1.2. Tržišni (makro) pokazatelji izabrane države	— — — — —	99
2. PROGRAM ISTRAŽIVAČKOG PROJEKTA	— — — — —	100
3. ISTRAŽIVANJE DOSTUPA NA STRANO TRŽIŠTE	— — — — —	102
3.1. Predmet istraživanja	— — — — —	103
3.2. Skupljanje informacija	— — — — —	105
3.3. Vrednovanje informacija	— — — — —	106
3.3.1. Vrednovanje informacija o carini u stranoj zemlji	— — — — —	107
3.3.2. Vrednovanje informacija o kontingentima u stranoj zemlji	—	112
3.3.3. Vrednovanje informacija o režimu uvoznih dozvola u stranoj državi	— — — — —	116
3.3.4. Vrednovanje informacija o fiskalnom protekcionizmu u stranoj državi	— — — — —	117
3.3.5. Vrednovanje informacija o administrativnom protekcionizmu u stranoj državi	— — — — —	118
3.4. Dijagnoza i prognoza	— — — — —	120
4. ISTRAŽIVANJE USLOVA PLASMANA NA STRANOM TRŽIŠTU	— —	121
4.1. Predmet istraživanja	— — — — —	121
4.2. Prikupljanje informacije	— — — — —	124
4.3. Rezultati analize uslova plasmana na stranom tržištu	— — — — —	125

5. ISTRAŽIVANJE ŠANSI PLASMANA (IZVOZA) U INOSTRANSTVU	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126
5.1. Predmet istraživanja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128
5.2. Sastavljanje liste potrebnih informacija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	133
5.3. Skupljanje informacija iz sekundarnih izvora	—	—	—	—	—	—	—	—	—	136
5.4. Prikupljanje informacija iz primarnih izvora	—	—	—	—	—	—	—	—	—	140
5.4.1. Program primarnog istraživanja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	141
5.4.2. Metodi direktnog istraživanja stranog tržišta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143
5.4.2.1. Anketa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143
5.4.2.2. Intervju	—	—	—	—	—	—	—	—	—	146
5.4.2.3. Panel	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148
5.4.2.4. Posmatranje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	149
5.4.2.5. Metod uzoraka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	149
5.4.2.6. Posebne tehnike: eksperiment ili test	—	—	—	—	—	—	—	—	—	150
5.4.3. Sprovođenje primarnog istraživanja u inostranstvu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151
5.4.3.1. Odluka za primarno istraživanje sa troškovno-deviznog aspekta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151
5.4.3.2. Organizaciona odluka o izvodenju primarnog istraživanja	—	—	—	—	—	—	—	—	—	153
5.5. Vrednovanje informacija	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158
5.5.1. Priprema podataka za vrednovanje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	158
5.5.2. Veličina tržišta strane zemlje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	162
5.5.3. Analitičko istraživanje ponude na stranom tržištu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	165
5.5.4. Analitičko istraživanje konkurentskog stanja u stranoj zemlji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	167
5.5.5. Analitičko istraživanje tražnje u stranoj zemlji	—	—	—	—	—	—	—	—	—	171
5.5.6. Dijagnoza tržišnih šansi u inostranstvu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	175
5.5.7. Prognoza prodaje na stranom tržištu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	178
5.5.7.1. Smisao prognoziranja prodaje u inostranstvu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	178
5.5.7.2. Metodi prognoziranja prodaje u inostranstvu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	180
5.5.7.3. Faze formiranja prodajne prognoze u inostranstvu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	183
6. IZVEŠTAJ O IZVRŠENOM ISTRAŽIVANJU TRŽIŠNIH ŠANSI U INOSTRANSTVU	—	—	—	—	—	—	—	—	—	191

IV poglavlje

DETALJNO UPOZNAVANJE IZABRANIH STRANIH TRŽIŠTA	—	—	—	—	—	—	—	—	—	193
1. PROCES MIKROSEGMENTACIJE STRANIH TRŽIŠTA	—	—	—	—	—	—	—	—	—	193
1.1. Faze procesa mikrosegmentacije u modelu MST	—	—	—	—	—	—	—	—	—	193
1.2. Merila mikrosegmentacije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	195
1.3. Formiranje mikrosegmentata (segmentacijska analiza)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	197
1.4. Određivanje ciljnih grupa mušterija na stranim tržištima	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201
1.4.1. Određivanje ciljnih grupa mušterija za potrošne proizvode	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201
1.4.2. Određivanje ciljnih grupa mušterija za investicione proizvode	—	—	—	—	—	—	—	—	—	206
1.5. Određivanje ciljnih regiona na stranom tržištu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	208
2. PROCES VIŠETRŽIŠNE SEGMENTACIJE	—	—	—	—	—	—	—	—	—	209
2.1. Problem prenosivosti marketing programa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	209
2.2. Makrosegmenti i ujednačavanje marketing programa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	212
2.3. Faze procesa višet tržišne segmentacije u modelu MST	—	—	—	—	—	—	—	—	—	214
2.4. Merila višet tržišne segmentacije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	214
2.5. Metodi višet tržišne segmentacije	—	—	—	—	—	—	—	—	—	221

2.5.1. Višetržišna segmentacija na osnovu bodovnog sistema (heuristički metod)	221
2.5.2. Višetržišna segmentacija na osnovu klasteriranja (analitički metod)	223
2.5.3. Višetržišna segmentacija na osnovu testne prodaje	225

V poglavlje

STRATEŠKA AKTIVNOST NA STRANIM TRŽIŠTIMA	228
1. POLITIKA PROIZVODA ZA IZVOZ	228
1.1. Višetržišni životni ciklus proizvoda	230
1.2. Alternative strategije proizvoda za izvoz	232
1.3. Karakteristike proizvoda za izvoz	236
1.4. Planiranje strategije proizvoda za izvoz	239
1.4.1. Profilna analiza proizvoda	239
1.4.2. Ocenjivanje alternativnih mogućnosti	239
1.4.3. Odlučivanje o alternativnim mogućnostima i stvaranje asortimana proizvoda za izvoz	243
1.4.4. Istraživanje tržišta s aspekta strategije proizvoda za izvoz	244
2. POLITIKA DISTRIBUCIJE PROIZVODA ZA IZVOZ	245
2.1. Politika poslovne distribucije proizvoda za izvoz	245
2.1.1. Strateške mogućnosti poslovne distribucije proizvoda za izvoz	245
2.1.2. Istraživanje faktora distribucionog procesa	248
2.1.3. Odlučivanje o distribucionom putu	249
2.2. Politika logističke distribucije	250
2.2.1. Elementi logističke distribucije proizvoda za izvoz	250
2.2.2. Koncipiranje politike logističke distribucije	253
2.2.3. Istraživanje stranog tržišta s aspekta logistike proizvoda za izvoz	253
3. POLITIKA KOMUNICIRANJA U IZVOZONOM MARKETINGU	254
3.1. Sredina međunarodnog tržišta komuniciranja	255
3.2. Komuniciranje na području ekonomske propagande (EP) u stranim zemljama	259
3.2.1. Standardizovana ili individualizovana EP u inostranstvu	259
3.2.2. Istraživanje za potrebe EP u inostranstvu	261
3.2.3. Planiranje strategija medija (media mix)	264
3.2.4. Organizovanje EP u inostranstvu	266
3.3. Komuniciranje na području unapređivanja prodaje (PP) u inostranstvu	268
3.4. Komuniciranje na području javnog delovanja (PR) OUR u inostranstvu	270
4. UGOVORNA POLITIKA	271
4.1. Politika cena proizvoda za izvoz	271
4.1.1. Alternative strategije cena proizvoda za izvoz	271
4.1.2. Posebne vrste cena proizvoda za izvoz	272
4.1.3. Determinante politike cena proizvoda za izvoz	275
4.1.4. Donošenje politike cena proizvoda za izvoz	276

